

Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Teie 10.07.2025 nr 1.2-2/61-1

Meie 27.06.2025 nr 1-5/330-1

Tagasiside esitamine „Vähi sõeluuringute registri põhimäärus“ eelnõu kohta

Tervise Arengu Instituut esitab „Vähi sõeluuringute registri põhimäärus“ eelnõule alljärgnevad märkused ja ettepanekud.

1. Eelnõu

§ 7. Andmeandjad sõeluuringu sihtrühma ja kutsutavate isikute määramiseks

§ 7 lg 2 punkti 3 sõnastus on eelnõus järgmine:

3) jämesoolevähi sõeluuringust need, kellel on elu jooksul diagnoositud jämesoole pahaloomuline kasvaja ja kellele on 120 kuu jooksul tehtud sõelkoloskoopiline uuring.

Teeme ettepaneku § 7 lg 2 p 3 muutmiseks asendades sõna „ja“ sõnaga „või“.

Uue sõnastuse ettepanek: 3) jämesoolevähi sõeluuringust need, kellel on elu jooksul diagnoositud jämesoole pahaloomuline kasvaja **või** kellele on 120 kuu jooksul tehtud sõelkoloskoopiline uuring.

Eelnõu muutmis põhjendus: tegu on erinevate näidustusega sõeluuringust välja arvamiseks, mis ei pea koos esinema.

2. Seletuskiri

Seletuskirja § 9 lõike 3 kohta on sõnastatud, et lõikes 3 sätestatakse jämesoolevähi sõeluuringu lisauuringu andmekoosseis. Jämesoolevähi sõeluuringu lisauuringu puhul edastatakse registrile ja koloskoopilise uuringu andmed. Kolposkoopia uuringu andmete kogumine on oluline, et tagada uuringute kvaliteet ja täpsus. Vajalikud andmed hõlmavad kolposkoopia uuringu koodi ja nimetust, samuti ravimenetluse uuringu koodi ja nimetust, mis võimaldavad hankida lisateavet, eriti kui uuringu käigus avastatakse vajadus polüüpide eemaldamiseks. Lisaks tuleb koguda ravimenetluse kirjeldus, uuringu tegemise kuupäev ning ära jäämise või katkemise põhjus, et eristada kordusuuringuid. Kvalitatiivsete näitajate, näiteks soole ettevalmistuse kvaliteedi, umbsoolde jõudmise ning koloskoobi väljatoomise aja dokumenteerimine aitab hinnata uuringute kvaliteeti. Samuti on oluline edastada uuringu leid ja selle täpsustus kodeerituna, et vähendada vabateksti kasutamisega kaasnevaid ebatäpsusi. Leiupaikme kirjeldus ja täpne leiukoht on samuti kriitilise tähtsusega. Polüüpide andmed, sealhulgas nende suurus, kuju, koe endoskoopiline hinnang ja eemaldamise täielikkus, on olulised, samuti histoloogia tellimuse olemasolu, mis võimaldab hiljem ühendada sõelkoloskoopia ja histoloogia vastused. Uuringu tüsistuste ja tüsistuse kirjelduse dokumenteerimine on oluline kvaliteediindikaatorite hindamiseks. Kolposkoopia uuringu tegija andmete, sealhulgas tervishoiutöötaja nime ja registrikoodi

ning tervishoiuteenuse osutaja asutuse nime ja registrikoodi kogumine on vajalik, et analüüsida sõeluuringuprogrammide tulemuslikkust ja tõhusust.

Koloskoopia (soolte uuring jämesoolevähi sõeluuringus) ja kolposkoopia (lisauuring emakakaelavähi sõeluuringus) ning eelnõu seletuskirjas on need kaks mõistet segamini läinud.

Teeme ettepaneku asendada eelnõu seletuskirjas antud lõigus sõna „kolposkoopia“ sõnaga „koloskoopia.“

Uue sõnastuse ettepanek: Lõikes 3 sätestatakse jämesoolevähi sõeluuringu lisauuringu andmekoosseis. Jämesoolevähi sõeluuringu lisauuringu puhul edastatakse registrile ja koloskoopilise uuringu andmed. **Koloskoopia** uuringu andmete kogumine on oluline, et tagada uuringute kvaliteet ja täpsus. Vajalikud andmed hõlmavad **koloskoopia** uuringu koodi ja nimetust, samuti ravimenetluse uuringu koodi ja nimetust, mis võimaldavad hankida lisateavet, eriti kui uuringu käigus avastatakse vajadus polüüpide eemaldamiseks. Lisaks tuleb koguda ravimenetluse kirjeldus, uuringu tegemise kuupäev ning ära jäämise või katkemise põhjus, et eristada kordusuuringuid. Kvalitatiivsete näitajate, näiteks soole ettevalmistuse kvaliteedi, umsoolde jõudmise ning koloskoobi väljatoomise aja dokumenteerimine aitab hinnata uuringute kvaliteeti. Samuti on oluline edastada uuringu leid ja selle täpsustus kodeerituna, et vähendada vabateksti kasutamisega kaasnevaid ebatäpsusi. Leiupaikme kirjeldus ja täpne leiukoht on samuti kriitilise tähtsusega. Polüüpide andmed, sealhulgas nende suurus, kuju, koe endoskoopiline hinnang ja eemaldamise täielikkus, on olulised, samuti histoloogia tellimuse olemasolu, mis võimaldab hiljem ühendada sõelkoloskoopia ja histoloogia vastused. Uuringu tüsistuste ja tüsistuse kirjelduse dokumenteerimine on oluline kvaliteediindikaatorite hindamiseks. **Koloskoopia** uuringu tegija andmete, sealhulgas tervishoiutöötaja nime ja registrikoodi ning tervishoiuteenuse osutaja asutuse nime ja registrikoodi kogumine on vajalik, et analüüsida sõeluuringuprogrammide tulemuslikkust ja tõhusust.

Seletuskirja § 17 lõikes 2 sätestatakse registri logiandmete säilitamine kuni kolm aastat alates andmete tekkimisest.

Juhime tähelepanu, et siin esineb vastuolu põhimääruse eelnõu § 17 lg 2 sõnastuse ja eelnõu seletuskirja vahel (põhimääruse eelnõu § 17 lg 2 kohaselt säilitakse logiandmeid viis aastat andmete tekkimisest).

Palume viia põhimääruse eelnõu ja põhimääruse eelnõu seletuskiri kooskõlla.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Annika Veimer
direktor

Piret Viiklepp
piret.viiklepp@tai.ee